

[Simonsen (Aarhus).]

visens Vedkommende gennemtvang man, at Ophævelsen skulde ske endnu tidligere, det er jo nu 3—4—5 Aar siden, man maatte give Afkald paa Boligbeskyttelsen for Lejerne i Provinsen, senest i 1927. At det var en Uret, som den Gang blev begaaet, og at det var uforvarligt overfor Provinserne, behøver jeg vist ikke at ofre mange Ord paa at paavise.

Alle de lyse Forudsigelser, som man fremkom med den Gang til Forsvar for Boliglovens Ophævelse, svigtede. Provinsbyerne blev bragt ud i en Misère, efterhaanden som Loven blev ophævet derude; Skatterne og Kommunernes Udgifter steg med Boligvanskelighederne, som Ophævelsen af Loven foraarsagede. I forskellige Købstadkommuner, hvor man end ikke i Krigstiden havde haft Brug for Barakker, maatte man til at opføre saadanne ved kommunal Foranstaltning, den Gang Boligloven ophørte.

Vanskelighederne var særlig følelige i Viborg, men ogsaa i andre Byer. I Odense havde man ophævet Boligloven, og man fortalte her, at dette havde været en heldig Foranstaltning; men det viste sig, at det ikke var Tilfældet, thi det varede ikke ret længe, før det konservative Byraad i Odense maatte erkende, at der var bragt saa stor Forstyrrelse til Veje, at det var nødvendigt at faa Flyttedagen forlagt, og man fremkom med Krav derom, for ellers vilde det hele blive Kaos som Følge af Boliglovens fuldstændige Forsvinden.

Til Trods for, at der nu er gaaet adskillige Aar, siden Loven blev ophævet i Provinsen, er der i de større Provinsbyer Boligvanskeligheder endnu den Dag i Dag, selv om der i de senere Aar som Følge af Forholdenes Udvikling i al Almindelighed har været en Bedring at spore overalt med Hensyn til Opførelse af Boliger. Der er i det hele taget Haab om i Løbet af nogle Aar at naa til mere regelmæssige Forhold paa Boligomraadet, og det vil da være urigtigt at gribe ind, og ophæve Loven ogsaa for Københavns Vedkommende, naar man har Udsigt til at kunne naa regelmæssige Forhold ved en fortsat Lovgivning.

Spørgsmaalet er nu, om København ogsaa skal behandles uretfærdigt og uforvarligt, saaledes som Provinsbyerne blev det. Spaadommen om, at Forholdene af sig selv vilde falde i Lave og gaa i Orden straks, hvis man ophævede Boligloven og blev fri for alle Restriktioner, har, som nævnt, vist sig at være urigtig for Provinsbyernes Vedkommende, og det samme vil blive Tilfældet

for Københavns Vedkommende. Dér vil man komme til at høste den samme Erfaring, hvis man lader Boligloven udløbe uden at sætte noget andet i Stedet. Hvis man gør det, vil Følgen blive en stor Lejestigning til Fordel for Ejerne af de ældre Ejendomme og en Stigning af Ejendomspriserne til Fordel for de øjeblikkelige Ejere.

Det vil være den sikre Følge af Restriktionernes Bortfald. Det, man spaaede, har man Erfaring for ikke vil gaa i Opfyldelse. Lejerne her i Storkøbenhavn vil, ligesom Lejerne ude omkring i Provinsbyerne, den Gang Restriktionerne dér bortfaldt, blive aftvunget mange Millioner Kroner, hvis Ejendomsbesidderne nu faar frit Slag.

Den højtærede Minister anslog i sin Forelæggelsestale den øjeblikkelige Lejestigning, der vilde komme, hvis Boliglovgivningen bortfaldt, til 10 pCt. Det er sikkert lavt regnet, i hvert Fald hvis man lægger Erfaringerne fra Provinsen til Grund. Der er Udsigt til, at 10 pCt. slet ikke vil slaa til, men at den øjeblikkelige Lejeforhøjelse vil blive langt større. Man kan sikkert, som Ministeren gjorde det, ansætte denne Stigning til mindst 15 Mill. Kr. om Aaret her i København for de ældre Ejendomme, hvilket vil komme til at udgøre en Formueværdi paa 300 Mill. Kr., hvis man kapitaliserer denne Lejestigning. Det bliver en øjeblikkelig Forøring til Ejerne af de ældre Ejendomme her i Storkøbenhavn.

Man vil sikkert indrømme, at det vil være en vældig og pludselig Formueoverflytning til et bedrestillet Faatal af Befolkningen her i Storkøbenhavn, en Overflytning, som er ganske umotiveret. Den højtærede Minister havde fuldstændig Ret, naar han hævdede, at der intet som helst foreligger, der kan begrunde en saadan Omflytning af Værdierne, som Boliglovens Udløb sikkert vil foraarsage. Ejendomspriserne har her i København saavel som i Provinsbyerne stadig været stigende, hvilket viser, at det ikke er nogen daarlig Forretning at være Husejer. Mange Ejere af ældre Ejendomme er pludselig blevet velhavende, ganske uden egen Fortjeneste. Det vil Ejendomsbesidderne sikkert heller ikke selv nægte, og de tør heller ikke paaberaabe sig, at de befinder sig i en Nødstilstand og som Følge deraf maa have Adgang til at faa Lejen saa højt op som muligt.

Men nu er der en konservativ Grundejerrepræsentant, som for nylig har sagt, at Husejerne burde have Ret til og krævede Ret til at faa den fulde Konjunkturgevinst. Det er altsaa Slagordet, det er den Fane, man gaar frem under: den fulde Konjunktur-